

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupená Mgr. Janem Bučkem, advokátem, se sídlem Zátiší 3501, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**, se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. června 2017, č. j. 22 A 35/2017 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně doručila žalovanému dne 12. srpna 2016 žádost o obnovu územního řízení o umístění stavby „N. V., K., 4 x RD“. Žalovaný žalobkyni dne 13. září 2016 oznámil zahájení o řízení o obnově řízení a dne 15. listopadu 2016 vydal rozhodnutí sp. zn. MUFO_S 5023/2016, zn. MUFO 35838/2016, kterým její žádost zamítl. Žalovaný se zabýval otázkou, zda měla být žalobkyně účastníkem územního řízení, a dospěl k závěru, že nikoli. Nebyla tedy oprávněna podat žádost o obnovu řízení, neboť toto právo

svědčí pouze účastníkům původního řízení. Kromě poučení o opravných prostředcích uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí „další poučení“ ve znění: „*Stavební úřad se dále bude zabývat otázkou, zda nejsou dány důvody pro obnovu územního řízení z moci úřední, v souladu s § 100 odst. 3 správního řádu. Pokud budou důvody pro obnovu řízení shledány, tj. zda je dán některý z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 správního řádu a zda existuje veřejný zájem na novém řízení, které by jej opravňovaly, zahájí řízení o obnově územního řízení podle § 100 odst. 3 správního řádu.*“

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného odvolání, které Krajský úřad Moravskoslezského kraje zamítl (rozhodnutí ze dne 20. února 2017, č. j. MSK 166566/2016). „Další poučení“, jehož nezákonnost stěžovatelka (mimo jiné) v odvolání namítala, Krajský úřad Moravskoslezského kraje označil za nadbytečné, jdoucí nad rámec poučovací povinnosti žalovaného, avšak nikoli nezákonné.

[3] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) obdržel dne 21. února 2017 žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, jíž se žalobkyně domáhala, aby soud určil, „*že nevydání vyrozumění žalovaného v souvislosti s ‚dalším poučením‘ v jeho rozhodnutí zn. MUFO 35838/2016, sp. zn. MUFO_S 5023/2016, ze dne 15. 11. 2016 ve lhůtě 30 dnů je nezákonným zásahem žalovaného do práv žalobkyně*“ a uložil žalovanému povinnost toto vyrozumění vydat.

[4] Při jednání konaném dne 28. června 2017 předložila žalobkyně částečné zpětvzetí žaloby s tím, že již nepožaduje, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost vydat vyrozumění.

[5] Krajský soud rozhodl v záhlaví označeným rozsudkem tak, že řízení v rozsahu, v němž se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalovanému vydat vyrozumění v souvislosti s „dalším poučením“ v jeho rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení, zastavil (výrok I) a ve zbytku žalobu zamítl (výrok II). Zároveň rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Krajský soud dospěl k závěru, že žalobkyně nemohla být tím, že ji žalovaný v souvislosti s „dalším poučením“ nevyrozuměl, nijak zkrácena na svých právech a že žalovaný nepostupoval nezákonně.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla výroky II a III rozsudku krajského soudu včas podanou kasační stížností. Namítala, že žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podmínky pro obnovu řízení z moci úřední mohl posuzovat až po právní moci rozhodnutí o žádosti stěžovatelky o obnovu řízení, ačkoli v poučení v rozhodnutí ze dne 15. listopadu 2016 to nezmínil. Postup žalovaného svědčí o tom, že neměl v úmyslu na „další poučení“ navázat a snažil se obejít povinnost vydat rozhodnutí o obnově řízení z moci úřední. Stěžovatelka nesouhlasí s krajským soudem v tom, že „další poučení“ ji mělo pouze informovat o dalším postupu žalovaného, a považuje jeho rozsudek v této části za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Pokud žalovaný postupoval nad rámec své poučovací povinnosti, dopustil se zneužití pravomoci zapovězeného v § 2 odst. 2 správního řádu.

[7] Žalovaný se ve svém vyjádření plně ztotožnil s právním názorem krajského soudu. Jelikož toto vyjádření neobsahovalo žádnou věcnou argumentaci, Nejvyšší správní soud je stěžovatelce k případné replice nezasílal.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] V prvé řadě je třeba uvést, že rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný. Je z něj zřejmé, jak krajský soud o žalobě stěžovatelky rozhodl i proč tak učinil. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že rozsudek krajského soudu považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů proto, že nesouhlasí s jeho závěry. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů však souvisí s nedostatky skutkových důvodů, nikoli s dílčími nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů je takový rozsudek, z jehož odůvodnění nelze zjistit, *„proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS), popřípadě rozsudek, v němž soud opomněl vypořádat některou ze žalobních námitek (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 73/2007 - 111 ze dne 8. prosince 2009). Pouhý nesouhlas stěžovatelky s právním názorem krajského soudu k závěru o nepřezkoumatelnosti jeho rozsudku vést nemůže.

[10] Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se může každý, *kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo*, domáhat žalobou u soudu ochrany proti tomuto zásahu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Citované ustanovení vymezuje jednak předpoklady aktivní legitimace pro podání žaloby, zároveň z něj vyplývá pět podmínek její důvodnosti [srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. března 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS: „*Ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (‚zásahem‘ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka) […] Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.*“].

[11] Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že žalovaný nepostupoval nezákonně a nemohlo dojít ke zkrácení práv stěžovatelky. Nejvyšší správní soud tento náhled sdílí.

[12] Stěžovatelka žalovanému vytýkala, že ji v souvislosti s „dalším poučením“ uvedeným v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení ve lhůtě 30 dnů nevyrozuměl o tom, zda shledal důvody pro obnovu řízení z moci úřední. Žádnou takovou povinnost však správní řád žalovanému neukládá. Správní orgány jsou povinny vyrozumět podatele o způsobu vyřízení jeho podnětu, jsou-li o to požádány (§ 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Stěžovatelka sice žádost o vyrozumění podle § 42 správního řádu uplatnila, učinila tak však v rámci žádosti o obnovu řízení, o níž žalovaný rozhodl dne 15. listopadu 2016. Odhlédneme-li od skutečnosti, že žádost a podnět jsou kvalitativně zcela odlišná podání, muselo být stěžovatelce již ve chvíli, kdy jí žalovaný oznámil zahájení řízení o její žádosti, zřejmé, jak s ní naložil.

[13] Po právní moci rozhodnutí, jímž byla žádost stěžovatelky o obnovu zamítnuta, provedl žalovaný vlastní přezkum podmínek pro případné nařízení obnovy řízení *ex officio*. Žalovaný v tomto případě nepostupoval na základě podnětu, nýbrž z vlastní iniciativy (byť fakticky vyvolané předchozí žádostí žalobkyně). Nebyl tedy povinen žalobkyni o svých zjištěních vyrozumívat.

[14] Pokud žalovaný v rozhodnutí o zamítnutí její žádosti o obnovu řízení poskytl stěžovatelce v poučení informaci o svém dalším postupu nad rámec svých zákonných povinností, nepostupoval nezákonně, neboť „nadbytečné neškodí“ (*superfluum non nocet*); takové poučení by mu bylo možné vytýkat pouze pro jeho obsahový nesoulad se zákonem, což však v posuzovaném případě nenastalo. Krom toho, a to bylo z hlediska žalovaného zásahu podstatné, žalovaný v onom „dalším poučení“ neuvedl, že stěžovatelku vyrozumí, zda jsou dány důvody pro obnovu řízení z moci úřední. Jak správně poznamenal krajský soud, nemohl na straně stěžovatelky vyvolat žádné legitimní očekávání, že ji bude o dalším postupu informovat. Tím pádem není splněna ani druhá podmínka důvodnosti žaloby, neboť tím, že nebyla vyrozuměna, nemohla být stěžovatelka na svých právech nijak zkrácena.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s., zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně neměla úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2017

pokračování

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu